Από το Συναξάρι - Οι άγιοι νεομάρτυρες Χρίστος και Πανάγος εκ Γαστούνης

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 9 Μαρτίου, 2019

9 Μαρτίου

Μετά από την ανακατάληψη της Πελοποννήσου από τους Ενετούς, το 1684, η υλική και προ παντός η θρησκευτική κατάσταση του ελληνικού λαού άλλαξε προς το καλύτερο. Παρά τις πιέσεις και την προπαγάνδα που ασκούσαν οι ρωμαιοκαθολικοί στους ορθοδόξους, ναοί άρχισαν να κτίζονται και εγκαταλειμμένα μοναστήρια να κατοικούνται από μοναχούς. Αυτή η περίοδος σχετικής ειρήνης και ελευθερίας δεν διήρκησε όμως παρά τρεις δεκαετίες, και το 1715 οι Τούρκοι επανακατέλαβαν τον Μωριά και επέδειξαν τρομακτική αγριότητα προς τον άμαχο χριστιανικό πληθυσμό. Όσοι γλύτωσαν την σφαγή κατέφυγαν στα βουνά ή προσπαθούσαν να διαφύγουν στην Δύση, για να γλυτώσουν από τον εξαναγκαστικό εξισλαμισμό.

Έφτασε τότε στην Γαστούνη της Ηλείας ο Οσμάν πασάς, που είχε σταλεί από τον βεζίρη Αλή Κιουμουρτζή για να εξαναγκάσει τους Έλληνες, που είχαν επιστρέψει στην πατρώα πίστη κατά την ενετοκρατία, να εξισλαμισθούν εκ νέου. Κάλεσε τον **Πανάγο**, ο οποίος λόγω της αρετής του είχε κληθεί επανειλημμένως στην διοίκηση της περιοχής, και προσπάθησε να τον πείσει αναφέροντας ότι οι γονείς του είχαν αρνηθεί τον Χριστό και είχαν γίνει μουσουλμάνοι. Ο άγιος του απάντησε ότι ο Χριστός είναι η πνοή του, η ζωή του, το καύχημα και η αγαλλίασή του, και ότι θα προτιμούσε να πεθάνει με τα φρικτότερα βάσανα, παρά να τον αρνηθεί.

Ο πασάς, ο οποίος τον συμπαθούσε, τον συμβούλευσε τότε να κρυφτεί σε άλλο τόπο ή να μεταβεί στην Κέρκυρα. Ο Πανάγος δέχθηκε αυτήν την πρόταση, αλλά κατά θεία πρόνοια αρρώστησε βαριά και δεν μπορούσε να ξεκινήσει.

Μόλις άρχισε να συνέρχεται τον κάλεσε ο Μορτάτ αγάς σε ανάκριση και του πρότεινε να ασπασθεί την πίστη των νικητών, ώστε να κερδίσει τιμές και πλούτη. Ο άγιος απάντησε με ήρεμο τρόπο, ομολογώντας την ακλόνητή του πίστη και αναθεματίζοντας την πλάνη του Μωάμεθ. Ένας υπηρέτης τού έδωσε τότε δυνατό

ράπισμα, που έριξε τον Πανάγο καταγής. Συνέχισε ωστόσο την ομολογία του με ακόμη μεγαλύτερη παρρησία, και ο αγάς διέταξε να τον αποκεφαλίσουν χωρίς χρονοτριβή.

Ο άγιος δέχθηκε την απόφαση με πολλή χαρά και ακολούθησε τον δήμιο μέχρι τον τόπο της θανάτωσης. Μετά από μία έσχατη θερμή προσευχή, γονάτισε, έτεινε τον αυχένα και έπεσε η τιμία του κεφαλή την 1η Μαρτίου 1716. Οι ασεβείς εγκατέλειψαν το σώμα για να το κατασπαράξουν τα σκυλιά και τα όρνεα. Μετά δύο ημέρες, βλέποντας ότι κανένα ζώο δεν είχε αγγίξει το λείψανο, έψησαν την κεφαλή του στη φωτιά και πάλι την έριξαν στα σκυλιά, τα οποία και πάλι δεν την πείραξαν καθόλου. Τότε, μετά από τέσσερεις ημέρες, ευσεβείς χριστιανοί πήραν το τίμιο λείψανο και το ενταφίασαν στον ναό του Αγίου Νικολάου.

***

Ο **άγιος Χρίστος** καταγόταν από την γειτονική Ανδραβίδα. Γιος αρνησίθρησκων γονέων, είχε γίνει έγγαμος ιερεύς και υπηρετούσε με ευλάβεια. Ο δικαστής τον ανέκρινε και προσπάθησε να τον πείσει να μην θυσιάσει την ζωή του αφήνοντας την σύζυγό του και τα δύο άκακα βρέφη τους να πουληθούν σκλάβοι στο παζάρι. Ο άγιος του απάντησε με ατρόμητη παρρησία και διακήρυξε ότι προτιμά να πεθάνει χίλιες φορές παρά να χάσει την ελπίδα του στον Χριστό. Ο κριτής πρόσταξε να τον ξυλοκοπήσουν και να τον ρίξουν στην φυλακή.

Ο διάβολος βλέποντας την απόφαση του αγίου, του έστελνε συχνά την γυναίκα του με τα δύο τους παιδιά για να τον παρακινήσει να αρνηθεί την πίστη και να γλυτώσουν την σκλαβιά, και να επιστρέψει στον Χριστό όταν θα βρίσκονται σε ασφάλεια. Ο Χρίστος τελικά κλονίσθηκε και ήταν έτοιμος να υποκύψει.

Η είδηση είχε ήδη ανακοινωθεί στην πόλη, όταν ο αγάς διέταξε να συγκεντρωθούν όλοι οι ιερείς της περιοχής και να υποχρεωθούν να καταδώσουν όσους είχαν επιστρέψει στην πατρώα πίστη κατά την ενετοκρατία. Επειδή αρνήθηκαν, ρίχθηκαν στην φυλακή όπου βρισκόταν ο πατήρ Χρίστος. Τον παρεκίνησαν να μην μολύνει την ιερωσύνη του με την άρνηση και να υπομείνει ολίγο ώστε να στεφανωθεί στον ουρανό. Τα λόγια τους άναψαν θείο έρωτα στη καρδιά του και πέρασε όλη τη νύκτα σε προσευχή λουσμένος με δάκρυα.

Το πρωί της 9ης Μαρτίου, παρουσιάσθηκε στον δικαστή, και αντί ομολογίας εξισλαμισμού ο άγιος Χρήστος ομολόγησε με θάρρος την χριστιανική πίστη και

αναθεμάτισε την πίστη του Μωάμεθ. Οργισμένος ο κριτής πρόσταξε να τον αποκεφαλίσουν πάραυτα. Ο άγιος έτρεξε προς τον τόπο της θανάτωσης με χαρά, προσευχόμενος στον Θεό να τον συναριθμήσει με τους εργάτες της ενδεκάτης ώρας. Στο πρώτο χτύπημα το σπαθί του δημίου έσπασε, και στο δεύτερο λύγισε σαν μολύβι. Ο δήμιος πήρε τότε ένα μαχαίρι και έσφαξε τον άγιο σαν αρνί.

Μετά τρεις ημέρες οι Τούρκοι άφησαν τους χριστιανούς να ενταφιάσουν το σώμα του στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου, όπου είχε ενταφιαστεί και ο άγιος Πανάγος λίγες ημέρες πρωτύτερα.

(Από το βιβλίο: "Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας", υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Τόμος έβδομος, Μάρτιος. Εκδόσεις "Ίνδικτος", σελ. 100)

(Πηγή: koinoniaorthodoxias.org*)*